

ODLUKA i NALAZI

Datum usvajanja: 12. novembar 2014. god.

Slučaj br. 2013-03

Goran Becić

protiv

EULEX-a

Komisija za razmatranje ljudskih prava je na zasedanju 12. novembra 2014. godine sa sledećim članovima:

Gđa Magda MIERZEWSKA, predsedavajući član
Gdin Guénaél METTRAUX, član
Gđa Katja DOMINIK, član

Uz asistenciju

Gdin John J. RYAN, viši pravni službenik
Gđa Joanna MARSZALIK, pravni službenik
Gdin Florian RAZESBERGER, pravni službenik

Uzevši u razmatranje gore pomenutu žalbu, predstavljenu u skladu sa Zajedničkom Akcijom Saveta 2008/124/CFSP koja datira od 04. februara 2008. godine, EULEX-ovim Konceptom odgovornosti koji datira od 29. oktobra 2009. god. o osnivanju Komisije za razmatranje ljudskih prava i Pravilnika o radu Komisije prema poslednjim izmenama od 15. januara 2013. godine,

Nakon većanja, odlučila sledeće:

I. POSTUPAK PRED KOMISIJOM

1. Komisija je žalbu registrovala 27. maja 2013. godine.
2. Dana 7. juna 2013. godine, Komisija je odlučila da obavesti Šefa Misije (u tekstu: ŠM) EULEX-a na Kosovu o žalbi, pozivajući ga da podnese svoja pisana zapažanja o žalbi. Zapažanja ŠM-a su primljena 15. avgusta 2013. godine. Ona su naknadno saopštena podnosiocu žalbe radi njegovih komentara. Podnosilac žalbe je svoje

komentare na zapažanja ŠM-a dostavio 8. septembra 2013. godine a 12. septembra 2013. godine poslao je svoje naknadne komentare. Ti komentari su prevedeni i 10. oktobra 2013. godine poslani ŠM-u radi informisanja.

3. Dana 27. novembra 2013. godine, Komisija je odlučila da ŠM-u prosledi jednu proširenu izjavu sa činjenicama, pozvavši ga tom prilikom da podnese naknadna pismena zapažanja povodom žalbe. Dana 09. decembra 2013. godine podnosilac žalbe je obavestio Komisiju o daljem toku razvoja njegovog slučaja. Dana 26. decembra 2013. godine ŠM je podneo svoja naknadna zapažanja. Podnosilac žalbe je svoje dalje komentare podneo 09. februara 2014. godine i 27. maja 2014. godine.
4. Dana 01. jula 2014. godine Komisija je proglasila žalbu prihvatljivom i našla, na osnovu podnesaka od strane stranke, da se u žalbi ističu ozbiljna pitanja o činjenicama i zakonu a koja se odnose na navode o kršenju ljudskih prava iz članova 13. i 14. Evropske konvencije za ljudska prava (EKLJP) kao i član 1. Protokola br. 1. EKLJP-a, čije utvrđivanje zahteva ispitivanje osnovanosti žalbe.
5. Dana 21. jula 2014. godine, žalilac je podneo naknadna zapažanja povodom svog predmeta. Dana 30. septembra 2014. godine, ŠM je podneo naknadne komentare na činjenice kao i na osnovanost slučaja. Dana 16. oktobra 2014. godine žalilac je podneo konačne komentare povodom pitanja.

II. ČINJENICE

6. Podnosilac žalbe je vlasnik stana koji se nalazi u Prištini. Podnosilac žalbe tvrdi da od 1999. godine on nije u mogućnosti da vrati u svoj posed svoj stan. Godine 2004. određeni S. H. koji je protivzakonito boravio u stanu silom je isteran iz njega zahvaljujući "*Odluci Habitata* [Komisija za stambene i imovinske zahteve] (*HPCC/D/87/2003/C od 29.08.2003*) *kojom je potvrđeno da je* [podnosilac žalbe] *zakonski vlasnik pomenutog stana*".
7. Iako je ova odluka doneta, podnosilac žalbe nije uspeo da povрати u posed svoj stan. U nekoliko navrata, različiti uzurpatori su okupirali njegov stan i u međuvremenu napuštali isti.
8. Godine 2009. tokom manjeg vremenskog perioda dok je stan bio prazan, podnosilac žalbe je uspeo da isti renovira.
9. Dana 26. avgusta 2009. godine, supruga podnosioca žalbe otišla je u stan i otkrila da je isti ponovo protivzakonito uzurpiran. Tom prilikom, vrata stana je navodno otvorila ćerka izvesnog R. Q. i rekla je da je taj stan "dodeljen" R. Q.-u od strane članova policijske stanice br. 4. "Dardanija" u Prištini. Podnosilac žalbe tvrdi da su članovi policijske stanice br. 4. dali taj stan pod kiriju izvesnom R.Q.-u.

10. Prema rečima podnosioca žalbe, R.Q., za koga podnosilac žalbe veruje da je član kosovske policije, uzeo je u posed stan na odobrenje šefa policijske stanice br. 4.
11. Dana 14. septembra 2009. godine, posredstvom advokata iz "Danskog Saveta za Izbeglice", podnosilac žalbe je podneo krivičnu prijavu u Opštinskom Javnom Tužilaštvu u Prištini protiv R.Q.-a i članova KP-a iz policijske stanice br. 4. (krivična prijava je registrovana pod brojem KPPP 3654-14/09). Nakon toga, žalba je predstavljena od strane advokata NVO-a „Dalja podrška izbeglim i interno raseljenim licima u Srbiji“. Podnosilac žalbe tvrdi da je 6. novembra 2009. godine, javni tužilac zatražio od policije da prikupi informacije kako bi identifikovali počinioca krivičnog dela.
12. Podnosilac žalbe tvrdi da je 29. novembra 2009. godine kontaktirao EULEX putem elektronske pošte i obavestio ih o ovom slučaju. Upućen je na člana kadra iz EULEX-a (izvesni: M.M.) i rečeno mu je da je njegova žalba prosleđena određenom broju jedinica unutar Misije EULEX-a. Dana 13. decembra 2009. godine, podnosilac žalbe je obavestio M.M. o svom slučaju a naročito o njegovih četiri pokušaja da problem prijavi policiji (dana 4. juna 2008. god.; 14. oktobra 2008. god.; 26. avgusta 2009. god.; i 10. oktobra 2009. god.), što nije urodilo plodom. Dana 5. januara 2010. godine podnosilac žalbe je dobio odgovor od M.M. koji mu je pružio detalje kontakt osobe, naime, Šef kancelarije za veze sa sudovima u Mitrovici sa predlogom da je kontaktira.
13. Podnosilac žalbe je podneo pismo od M.M. u kojem se navodi da je „EULEX zainteresovan za slučaj potencijalnog lošeg rada u sudskom sistemu i unutar našeg je mandata da poboljšamo zaštitu građana i njihovih prava pred sudovima“. Podnosiocu žalbe je dat savet da kontaktira šefa kancelarije za veze sa sudovima u Mitrovici pošto „njena procena o potrebi da EULEX interveniše može biti ključna“.
14. Dalji naponi podnosioca žalbe da se obrati zvaničniku o kome je reč, kao i prvobitni kontakt sa EULEX-om, nisu doveli ni do kakvog odgovora.
15. EULEX tvrdi da je M. M. radio kao politički i izveštajni službenik do leta 2011. godine kada je napustio Misiju. EULEX dalje navodi da nisu bili u mogućnosti da potvrde bilo kakvo registrovanje žalbe od strane žalioaca ili bilo kakvu drugu vrstu komunikacije između njega i EULEX-a tokom 2010. godine.
16. Konačno, dana 6. maja 2010. godine, podnosilac žalbe je uspeo podnese žalbu u policijskoj stanici br. 4. uz pomoć advokata.
17. Navodi se da je 30. avgusta 2010. godine, podnosilac žalbe podneo pismo Opštinskom javnom tužilaštvu tražeći od vlasti da preduzmu mere povodom njegovog slučaja i da njemu lično odgovore pismenim

putem. Podnosilac žalbe tvrdi da nije dobio nikakav odgovor na to pismo.

18. Dana 29. juna 2011. godine Kosovski javni tužilac je podigao optužnicu protiv R. Q.
19. Nakon toga, žalilac tvrdi da je on kontaktirao ponovo EULEX putem elektronske pošte početkom januara 2012. godine. EULEX potvrđuje da je prepiska od žalioca upućena EULEX-u registrovana krajem 2011. godine. EULEX dalje navodi da je to bila prva registrovana prepiska sa žaliocem. Dana 16. januara 2012. godine EULEX-ov koordinator za imovinska prava je po prvi put odgovorio žalioцу. Dana 14. februara 2012. godine EULEX-ov koordinator za imovinska prava je ponovo pisao žalioцу. U tom pogledu, žalilac je podneo Komisiji, pismo koje je bilo odgovor od EULEX-ovog koordinatora za imovinska prava a koje datira od 14. februara 2012. godine, gde ga isti savetuje o postojećim pravnim lekovima. Pored toga navedeno je da je ovaj odgovor podeljen sa prikladnim EULEX-ovim vlastima odgovornim za pružanje podrške Opštinskom Tužilaštvu u Prištini, kao i sa šefom Opštinskog Javnog Tužilaštva u Prištini i sa v. d. direktora Kancelarije disciplinskog veća u Sudskom Veću Kosova.
20. EULEX tvrdi da je 24. februara 2012. godine, kancelarija disciplinskog veća napisala jedan *e-mail* žalioцу tražeći da dostavi detalje povodom njegovog predmeta.
21. Žalilac podnosi pismo koje datira od 07. marta 2012. godine koje je primio od Kancelarije Disciplinskog Veća kojim ga obaveštavaju da je prvi tužilac koji je dodeljen za rad na njegovom predmetu smenjen 2010. godine i da je 28. februara 2012. godine predmet dodeljen drugom tužioцу koji je tražio od policije da prikupi informacije. Žalilac tvrdi da nije bilo napredaka u njegovom predmetu.
22. Dana 30. avgusta 2012. godine, podnosilac žalbe se ponovo obratio koordinatoru za imovinska prava pri EULEX-u zatraživši od njega pomoć pošto nije bilo pomaka na njegovom slučaju. Podnosilac žalbe je 20. septembra 2012. godine dobio odgovor od koordinatora za imovinska prava pri EULEX-u, koji je dao neke savete o mogućim pravnim lekovima a takođe je obavestio žalioца da je slučaj upućen odgovornim organima u EULEX-u samo radi informisanja.
23. Dana 12. septembra 2012. godine, opštinsko tužilaštvo u Prištini je obavilo razgovor sa izvesnim R.Q, koji je kako se navodi priznao da koristi stan u kom je protivzakonito ušao provaljivanjem vrata.
24. Dana 28. januara 2013. godine podnosilac žalbe se još jednom obratio EULEX-u, pošto mu je, kako on navodi, R.Q. tražio da plati 5,000 evra kao preduslov da napusti stan. Podnosilac žalbe nije primio nikakav odgovor od EULEX-a.

25. Dana 01. aprila 2013. godine, pravni zastupnik podnosioca žalbe se obratio Osnovnom javnom tužilaštvu kako bi otpočeli krivični postupak, na osnovu prikupljenih činjenica i priznanjem R.Q. Podnosilac žalbe nije dobio odgovor.
26. Dana 16. maja 2013. godine, slučaj je dodeljen jednom sudiji iz generalnog odeljenja osnovnog suda u Prištini.
27. Dana 15. avgusta 2013. godine, podnosilac žalbe je dobio pismo iz Kancelarije Osnovnog Tužilaštva u Prištini. Od njega su tražili da dopuni svoj predmet naknadnim dokumentima, uključujući dokumente o vlasništvu nad stanom. Takođe je od njega zatraženo da podnese i odluku Komisije za stambene i imovinske zahteve (vidi par. 6. gore). Podnosilac žalbe je dostavio relevantne dokumente i dalje je naveo da je on podneo te iste dokumente i ranije kada je podnosio krivičnu prijavu za ovaj slučaj.
28. Dana 16. avgusta 2013. godine, žalilac je dobio odgovor iz kancelarije disciplinskog veća povodom pitanja koja je isti postavio, i u odgovoru je navedeno da je predmet protiv R. Q. (predlog za optužnicu) podnet od strane kancelarije opštinskog tužioca opštinskom sudu u Prištini dana 05. jula 2011. godine i na čekanju je pred spomenutim sudom. Pored toga, kancelarija disciplinskog veća nije utvrdila nikakve osnove za otvaranje disciplinske istrage protiv neprofesionalnog ponašanja tužioca u slučaju R. Q. Žalilac je obavešten od strane kancelarije disciplinskog veća da dotični sudija u njegovom slučaju nije još uvek doneo odluku o potvrđivanju optužnice (vidi par. 18. gore).
29. Nenavedenog datuma tokom jeseni 2013. godine Mobilni tim iz EULEX-ove divizije za jačanje a u vezi pravosudnih pitanja preuzeo je praćenje krivičnog postupka koji se nalazi na čekanju pred Osnovnim Sudom u Prištini.
30. Dana 04. oktobra 2013. godine, sudija je po treći put izdao nalog za poziv R. Q. pošto se isti nije prethodna dva puta odazvao na poziv za sudsko saslušanje.
31. Dana 28. oktobra 2013. godine je optuženi R. Q. konačno prisustvovao saslušanju. R.Q. je zatražio prevod na srpskom jeziku pošto mu, kako on tvrdi, albanski nije maternji jezik jer je poreklom Goranac. Sudija je odložio saslušanje do 29. novembra 2013. godine kada bi odlučio o osnovanosti predmeta, na koje se optuženi R.Q. ponovo nije pojavio.
32. Dana 16. decembra 2013. godine sudija Osnovnog Suda proglasio je optuženog krivim i odredio mu uslovnu kaznu zatvora u trajanju od tri meseca, a takođe je i dao naredbu da se okupirana imovina oslobodi u roku od 30 dana od dana donošenja odluke.

33. Dana 21. jula 2014. godine, žalilac je izjavio da je 20. jula 2014. godine saznao da je u njegov stan istog datuma ušao provalnik koji je isti ponovo uzurpirao. Novi uzurpator je navodno albanske nacionalnosti i zamenu je ulazna vrata kao i bravu.
34. Dana 01. avgusta 2014. godine, pravni zastupnik žalioca podneo je krivičnu prijavu protiv ponovnog uzurpiranja stana žalioca. Dana 15. oktobra 2014. godine, žalilac je poslao poruku elektronskim putem EULEX-u i zatražio je da tužiocu EULEX-a preuzmu njegov slučaj.

Žalbe

35. Podnosilac žalbe tvrdi da EULEX nije uspeo da reaguje prikladno povodom njegovog slučaja i samim tim prekršio njegova ljudska prava. Iz toga se može zaključiti da se žalilac žali shodno članu 1. Protokola br. 1 Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda (EKLJP) zajedno sa članom 14. Konvencije i shodno članu 13. spomenute Konvencije.

III. ZAKON

36. Komisija je ovlašćena da primenjuje instrumente za ljudska prava koji su 29. oktobra 2009. godine definisani EULEX-ovim Konceptom Odgovornosti o osnivanju Komisije za razmatranje ljudskih prava. Od posebne važnosti za rad Komisije jesu EKLJP i Međunarodna povelja o građanskim i političkim pravima (MPGPP) koje određuju minimalne standarde za zaštitu ljudskih prava koje javne vlasti moraju da garantuju u svim demokratskim pravnim sistemima.

RELEVANTAN PRIMENLJIV ZAKON

Udruženi postupak

37. Relevantni izvodi iz Članova 2. i 3. Udruženog Postupka Evropskog Saveta 2008/124/CFSP koji datira od 04. februara 2008. godine, o Misiji vladavine prava Evropske Unije na Kosovu, EULEX KOSOVO (u tekstu: Udruženi postupak), glasi kao što sledi:

Član 2. Izjava Misije

EULEX na KOSOVU pomaže kosovskim institucijama, pravosudnim organima i organima gonjenja u njihovom napretku ka održivosti i odgovornosti i u budućem razvijanju i jačanju nezavisnog multietničkog pravosudnog sistema i multietničke policije i službe carine, obezbeđujući da ove institucije budu bez političkog uticaja i da budu privržene međunarodno priznatim standardima i najboljoj evropskoj praksi.

EULEX na KOSOVU, u punoj saradnji sa Programima Pomoći Evropske Komisije, vrši svoj mandat nadgledanjem, praćenjem i savetovanjem zadržavši određene izvršne nadležnosti.

Član 3. Zadaci

U cilju ispunjenja izjave misije koja je prikazana u članu 2. EULEX na Kosovu:

(d) obezbeđuje da slučajevi ratnih zločina, terorizma, organizovanog kriminala, korupcije, međuetničkog kriminala, finansijskog/privrednog kriminala i ostala krivična dela budu pravilno istražena, krivično gonjena, da se donesu pravilne presude i iste budu sprovedene, u skladu sa zakonom na snazi, uključivanjem, kao odgovarajuće, međunarodnih istražitelja, tužilaca i sudija zajedno sa kosovskim istražiteljima, tužiocima i sudijama ili samostalno, i preduzimanjem mera uključujući, kao odgovarajuće, stvaranje struktura saradnje i koordinacije između policije i organa tužilaštva;

Zakon o pravnoj nadležnosti, odabiru i dodeli slučaja sudijama i tužiocima EULEX-a 2008/03-L053, na snazi do 31. maja 2014. god. (čitaj: Zakon o pravnoj nadležnosti)

Član 6.

Odredbe koje se tiču Koordinatora EULEX-a za imovinska prava na Kosovu

6.1. Koordinator EULEX-a za imovinska prava na Kosovu pruža pomoć u koordiniranju pitanjima imovinskih prava, uključujući rešavanje žalbi različitih učesnika po ovom pitanju koje uključuje, ali se ne ograničava na Kosovsku agenciju za imovinu, Kosovsku komisiju za imovinske zahteve, Kosovsku povereničku agenciju, Posebnu komoru Vrhovnog suda Kosova za pitanja koja se odnose na Kosovsku povereničku agenciju, redovne sudove ili Kosovsku policijsku službu.

6.2. Svi učesnici u imovinsko-pravnim pitanjima, uključujući i slučajeve rešavanja zahteva na Kosovu, dužni su besplatno dostaviti koordinatoru EULEX-a za imovinsko pravna pitanja sve informacije koje se od njih zahtevaju. Koordinator EULEX-a za imovinsko-pravna pitanja ima pristup svim informacijama potrebnim za sprovođenje njegovog mandata.

Član 11.

Ovlašćenja tužilaca EULEX-a za mržnjom motivisana krivična dela

11.1. U bilo kojoj fazi tokom trajanja postupka i uz saglasnost glavnog tužioca EULEX-a, tužioci EULEX-a mogu preuzeti odgovornost za svaku istragu ili gonjenje za bilo koji krivični prekršaj, uključujući prekršaje protiv lica ili imovine, gde izgleda da su žrtve, objekti ili mete krivičnog prekršaja odabrani zbog svoje stvarne ili uočene veze, naklonosti, pripadnosti, podrške ili članstva u stvarnoj ili uočenoj grupi identifikovanoj prema rasnom, nacionalnom, etničkom ili socijalnom poreklu, povezanosti sa nacionalnom manjinom ili političkom grupom, jezikom, bojom, religijom, polom, starošću, mentalnom ili fizičkom nesposobnošću, seksualnom orijentacijom ili drugim sličnim faktorima.

Član 12.

Ovlašćenja tužilaca EULEX-a u slučaju nespremnosti ili nesposobnosti kosovskih javnih tužilaca

12.1 U svakoj fazi bilo kog krivičnog postupka, ukoliko javni tužilac Kosova pokaže nespremnost ili nesposobnost za obavljanje svoje dužnosti i ukoliko ta nespremnost i nesposobnost može ugroziti pravilnu istragu ili krivično gonjenje datog prekršaja, ili kada postoji osnovana sumnja u pogledu pokušaja uticaja na istragu ili krivično gonjenje datog prekršaja, glavni tužilac EULEX-a ima pravo da zatraži od glavnog tužioca nadležnog tužilaštva da se predmet dodeli:

- a) drugom javnom tužiocu Kosova koji radi u istom tužilaštvu, ili
- b) bilo kom tužiocu EULEX-a koji će preuzeti odgovornost za istragu ili krivično gonjenje.

38. Komisija ponavlja da je u svojoj odluci o prihvatljivosti žalbe utvrdila da predmet treba biti ispitan shodno članovima 13. i 14. EKLJP-a kao i shodno članu 1. Protokola br. 1. EKLJP-a (vidi 2013-03, [Becić protiv EULEX-a](#), 01. jul 2014. god. u par. 53.).

IV. PODNESCI OD STRANE STRANAKA

Podnesci od strane EULEX-a o osnovanosti slučaja

39. U svojim podnescima od 30. septembra 2014. godine, EULEX ponavlja svoje argumente da žalba žalioca nije potkrepljena dokazima da je među-etnički ili mržnjom motivisan zločin počinjen u njegovom slučaju a koji bi mogao da izazove mehanizam predviđen članom 11. Zakona o pravnoj nadležnosti koji pruža mogućnost tužiocima EULEX-a da preuzmu slučaj. Pored toga, EULEX tvrdi da delo narušavanja nepovredivosti stana, shodno članu 166. par. 1. Privremenog krivičnog zakonika Kosova, što je i pitanje žalbe ne spada unutar nadležnosti sudija i tužilaca EULEX-a.
40. Za pitanja u vezi imovinskih prava EULEX ima Koordinatora za imovinska prava koji je bio u kontaktu sa žaliocem.
41. EULEX navodi da kako bi se slučaj okarakterisao kao mržnjom motivisan zločin, delo/ponašanje mora da dovede do krivičnog dela shodno krivičnom zakoniku i mora biti počinjeno sa motivom inter-etničke pristrasnosti. Navodi se da, uprkos činjenici da žalilac pripada srpskoj etničkoj manjinskoj zajednici na Kosovu a osoba osuđena za neovlašćeno uzurpiranje njegove imovine pripada drugoj etničkoj zajednici, evidentno drugoj manjinskoj zajednici zvanog goranci, ne postoji ništa u slučaju što bi ukazalo na to da je R. Q. odabrao imovinu žalioca na osnovu njegovog etničkog porekla. Čini se da je R.Q. uzurpirao imovinu iz prostog razloga zato što je ista bila upražnjena.
42. EULEX tvrdi da čak i ako pretpostavimo da krivično delo spada u kategoriju krivičnog dela motivisanog mržnjom, član 11. Zakona o pravnoj nadležnosti, koji je bio na snazi kada se sve dogodilo, ne sadrži svojstvenu obavezu prema tužiocima EULEX-a da deluju, već mogućnost da to urade. Konkretno u ovom slučaju, tužioci EULEX-a nisu čak ni obavešteni o slučaju pošto isti ne spada unutar njihovog mandata a prepiska žalioca sa koordinatorom za imovinska prava pri EULEX-u nije izričito prosleđena tužiocima EULEX-a. Osim toga, navodi se da zbog ograničenih resursa i velikog broja predmeta, koji spadaju unutar izvršnog mandata EULEX-ovih tužilaca, nije bilo moguće da tužioci EULEX-a reaguju na svaki mogući slučaj koji bi mogao da spada unutar njihovog mandata.
43. Pored toga, navedeno je da član 12. Zakona o pravnoj nadležnosti pruža mogućnost da samo glavni tužilac EULEX-a reaguje. Zbog činjenice da je lokalni tužilac već podigao optužnicu dana 29. juna

2011. god. (vidi par. 18.), iz toga se zaključuje da je lokani tužilac bio voljan i u mogućnosti da nastavi sa predmetom, takođe, ukoliko to nije bilo jasno zašto onda slučaj nije dodeljen *jednom* sudiji do 16. maja 2013. godine. Prema tome, član 12. Zakona o pravnoj nadležnosti takođe nije primenljiv.

44. Krivični postupak povodom žaliočevog predmeta se održao tokom jeseni 2013. godine i R.Q.-u je naloženo da napusti stan. Prema tome, žalilac je imao pristup sudu i dobio je jedan efektivan pravni lek u smislu značenja člana 13. EKLJP-a a u vezi sa članom 1. protokola br. 1. iste Konvencije. EULEX konstatuje da uprkos određenim kašnjenjima u postupku, nema nikakvih indikatora da je žalilac diskriminisan u smislu prava na uživanje u svojoj imovini zbog njegove etničke pripadnosti.
45. EULEX konstatuje da su odmah odgovorili na prepisku žalioca bez ikakve diskriminacije i takođe osigurali praćenje njegovog predmeta u skladu sa svojim mandatom. Trajanje postupka se ne može smatrati prekomernim a kašnjenja se ne mogu pripisati EULEX-u.
46. EULEX dalje navodi da su efikasno obezbedili pravni lek koji im je bio dostupan, povodom imovinskih pitanja, preko koordinatora za imovinska prava pri EULEX-u, kao što je predviđeno članom 6. Zakona o pravnoj nadležnosti, tako što su blagovremeno uputili odgovor žalioцу, dajući mu savet i direktno prosledivši njegovu žalbu nadležnim lokalnim vlastima.

Zapažanja podnosioca žalbe

47. Dana 21. jula 2014. godine, žalilac je podneo naknadne komentare kao reakciju na odluku o prihvatljivosti koju je Komisija donela. Naveo je da on nije imao pristup svom stanu još od 1999. godine, a koji je do sada dosta ozbiljno oštećen. On tvrdi da su mu konstantno upućivane pretnje od strane različitih uzurpatora da se ne vrati u svoj stan zato što je Srbin.
48. On tvrdi da su uzurpatori favorizovani od strane kosovske policije i sudova i da kosovska policija nije reagovala prikladno na njegovu žalbu.
49. U drugom podnesku koji datira od 16. oktobra, žalilac tvrdi da je R. Q. lagao o svojoj etničkoj pripadnosti i da je on u stvari Albanac a ne Goranac.

V. PROCENA KOMISIJE

50. Komisija konstatuje da je pitanje imovinskih prava veoma kompleksno i utiče na sve zajednice unutar Kosova, što ima za ishod desetine hiljada zahteva za nadoknadu oštećene ili protivzakonito uzurpirane imovine. Štaviše, Komisija uzima u obzir kapacitete jedne

međunarodne misije kao što je EULEX koja na raspolaganju ima ograničena sredstva u pogledu bavljenja tim žalbama.

Saznanja EULEX-a o ovom slučaju

51. Komisija navodi EULEX-ove podneske u kojima oni navode da nisu bili u mogućnosti da potvrde bilo kakvu registraciju žalbe u 2010. godini. Žalilac je podneo kopije svojih prepiski putem elektronske pošte sa EULEX-om koje su poslate sa različitih EULEX-ovih e-mail adresa, uključujući i EULEX-ovu službenu adresu za generalne istrage, što jasno pokazuje da je EULEX bio upoznat sa slučajem od novembra 2009. godine pa nadalje. Krajem 2009. godine i u januaru 2010. godine žalilac je komunicirao sa političkim i izveštajnim službenikom iz EULEX-a a zatim tokom 2012. godine i sa EULEX-ovim koordinatorom za imovinska prava. Komisija zaključuje da podneta dokumentacija ukazuje da EULEX, makar 2009. i 2010. godine nije koristio prikladan sistem za registrovanje žalbi/pritužbi.
52. Komisija ne može a da ne spomene da se, prema informacijama koje su njima bile dostupne, čini da je prošlo dve godine i devet meseci nakon prvog kontakta žalioaca sa EULEX-om a da tužioci EULEX-a budu upoznati i svesni slučaja. U isto vreme Komisiji je rečeno da tužioci EULEX-a nisu posedovali i još uvek ne poseduju neophodne informacije koje se tiču ovog predmeta (uporediti par. 42. gore).

Podnesci EULEX-a o nedostatku pravne nadležnosti

53. EULEX je 30. septembra 2014. godine u podnesku izjavio da *“konkretno u ovom slučaju tužioci EULEX-a nisu čak ni bili obavešteni o predmetu pošto isti ne spada unutar njihovog mandata tako da prepiska između žalioaca i koordinatora za imovinska pitanja pri EULEX-u nije konkretno prosleđena tužiocima EULEX-a.”*
54. Kao prvo, iz informacija koje su Komisiji bile dostupne, nije moguće odrediti *prima facie* i *ex-post*, da slučaj jasno ne čini krivično delo motivisano mržnjom i da tako spada van mandata EULEX-a, naročito u vezi sa navodnim ne-reagovanjem kosovskih vlasti. Kao drugo, prema mišljenju Komisije tu se radi o nedostatku informacija koje su trebale da budu pružene tužiocima EULEX-a i okolnosti prema kojima je pitanje eventualno skrenulo pažnju tužilaca EULEX-a što daje razloge za zabrinutost.
55. Komisija naglašava da pod okolnostima konkretnog slučaja ne smatra da je njihov zadatak da ocene osnovanost tužilačke odluke o tome da li da otpočnu istragu ili da istu preuzmu tužiocu EULEX-a od kosovskih tužilaca.
56. Međutim od velike važnosti je da se sporne žalbe, koje pojedinci podnose, prikladno registruju i da dospeju do tužilaca EULEX-a kako bi oni bili u mogućnosti da na osnovu informacija ocene da li da istraže slučaj ili ne. S razlogom se može očekivati od jedne Misije sa

izvršnim mandatom da oformi jedan efikasan sistem registrovanja i komunikacije žalbi koji bi osigurao da žalbe i prigovori, koji uključuju navode o kršenjima prava a koja su njima predstavljena i koja nedvosmisleno mogu da utiču na sprovođenje izvršnog mandata jedne Misije, budu makar registrovane i prikladno zabeležene i blagovremeno ispitane od strane odgovarajućih jedinica unutar EULEX-a, naročito tužilaca EULEX-a. Jasno se vidi da se u ovom slučaju ovo nije desilo.

EULEX i pravni lekovi unutar kosovskog pravnog sistema

57. Tvrdnja EULEX-a da *“razumno tumačenje EULEX-ovog mandata u vezi asistencije Kosovskim institucijama za vladavinu prava jeste da se obeštećenje treba tražiti unutar Kosovskog pravnog sistema koji omogućuje pravne lekove i mehanizme koji su dostupni unutar njihovog pravnog sistema”* nije ubedila Komisiju, pošto se u periodu od 2009. do 2013. godine žalilac tačnije žalio na to da pravni lekovi kosovskog pravnog sistema nisu prikladno rešili njegovu žalbu.

Član 13. EKLJP

58. Procena Komisije je isključivo usredsređena na EULEX-ovu obavezu da registruje i uradi jednu početnu procenu onih žalbi za kršenja ljudskih prava koje su njima podnete a za koje se argumentovano može reći da imaju uticaja nad sprovođenjem izvršnog mandata EULEX-a. U ovom predmetu se to nije dogodilo. Dok EULEX hvali postupke koje je koordinator za imovinska prava pri EULEX-u preduzeo, takođe i naglašava, da ti postupci ne čine jedan efikasan pravni lek i ne mogu zameniti detaljnu procenu tužilaca EULEX-a, naročito zato što koordinator za imovinska prava pri EULEX-u uglavnom ima ulogu koordinatora ali ne i izvršna ovlašćenja.
59. Činjenica da su pravni mehanizmi na Kosovu u krajnjoj liniji delovali što je dovelo do kažnjavanja uzurpatora i vraćanja imovine podnosiocu žalbe ne oslobađa EULEX na Kosovu od njihove lične obaveze, tačnije, obaveze da pažljivo zabeleže i zauzvrat prikladno registruju formalno podnete pritužbe i proslede ih nadležnim organima unutar misije. Konkretno u ovom predmetu ne činjenje istog sprečilo je blagovremenu procenu predmeta od strane EULEX-a.
60. Neuspeh EULEX-a da u to vreme stavi na snagu pouzdan sistem beleženja i registrovanja žalbi koje uključuju navode o kršenjima prava imalo je za ishod predmet podnosioca žalbe na kom se ništa nije preduzelo od prilike dve godine i devet meseci. Prema tome, tokom tog perioda EULEX nije marljivo sprovodio svoj mandat u vezi te žalbe. Činjenica da su kosovske vlasti povodom ovog predmeta takođe bile odgovorne ne oslobađa EULEX od svojih obaveza da deluje sve vreme na način koji je u skladu sa minimalnim standardima za ljudska prava.

61. Na osnovu gore navedenog, Komisija zaključuje da je bilo povrede prava shodno članu 13. date Konvencije.
62. Razmotrivši nalaze pod članom 13. Komisija smatra da nije neophodno da se ispita žalbe pod članom 14. date Konvencije i članom 1. Protokola br. 1. iste Konvencije.
63. Naknadno uzurpiranje žaliočevog stana kako se navodi u julu 2014. godine i žaliočeve naknadne žalbe podnete Kosovskim vlastima i EULEX-u su predmet različitih postupaka od onih koji su procenjeni u ovom predmetu i shodno tome ne čine deo procene koju je Komisija uradila.

IZ TIH RAZLOGA, KOMISIJA, VEĆINOM GLASOVA

Zaključuje da je došlo do povrede člana 13. Konvencije;

Zaključuje da nije neophodno da se predmet ispita pod članom 14. Konvencije;

Zaključuje da nije neophodno da se predmet ispita pod članom 1. Protokola br. 1. Konvencije;

Stoga, Komisija smatra prikladnim, u pogledu svojih gore navedenih nalaza činjenica i zakona, shodno pravilu 34. Pravilnika o Radu Komisije da uputi sledeće preporuke ŠM-u:

Da osiguraju da postojeće procedure registracije i početne procene za prispele žalbe podnete EULEX-u, u meri u kojoj verovatno mogu da utiču na sprovođenje izvršnog mandata Misije, budu procenjene od strane stručnog kadra kako u domenu prava tako i u domenu ljudskih prava i naknadno budu prosleđene relevantnim jedinicama.

ŠM se poziva da do 31. decembra 2014. godine obavesti Komisiju o merama koje je preduzeo u vezi sa ovom odlukom.

U ime Komisije,

John J. RYAN
Viši pravni službenik

Magda MIERZEWSKA
Predsedavajući član